

derfor Frihavnsplanen kom til os, stod vi ikke længere frit; der var kun Valg imellem, om vi vilde gaa videre ad den anviste Vej, eller om vi foreløbig vilde standse den Udvikling af Kjøbenhavns Havn, som var nødvendig, for at den kunde komme paa Højde med Tidens Krav. Naar nu det ærede Medlem paastaar, at den Trafik, som foregaar ude i Frihavnen, ikke er Frihavns-trafik, saa vil jeg spørge: Hvad er Frihavns-trafik? Hvorfor er den Trafik, der findes derude, ikke en Frihavns-trafik? Jo, selvfølgelig er den det. Der har fra visse Sider været knyttet til dette Ord Frihavn nogle Ideer, som have været aldeles grebne ud af Luften, Forestillinger, som mangle al Rod i Virkeligheden. Det, at man har omgærdet Frihavnen med en Toldgrænse, er naturligvis Ret for at sikre den frie Varebevægelse i Frihavnen, men betyder selvfølgelig ikke, at Havnen kun er bestemt for toldpligtige Varer. Det er jo dog givet af sig selv, at naar man bygger et stort, nyt og moderne indrettet Havneanlæg, saa bør det kunne betjene al Slags Trafik, og Frihavnen er ganske særlig vel egnet netop til den Slags Trafik, som hidtil har været den vigtigste, nemlig Korntrafikken. Thi derude finder man meget dybt Vand ind til Bolværkerne, Pakhuse, der ere indrettede saa bekvemt som muligt med alle Midler til hurtig Lodsnng og Ladning, og endelig et Net af Jærnbane-spør, som det vilde være saa godt som umuligt at gennemføre, i alt Fald aldeles umuligt at gennemføre paa tilfredsstillende Maade, langs med de gamle, indknebne Bolværkspladser i den ældre Havn. — Naar det ærede Medlem dernæst spørger, hvorledes det gaar med denne lille Jærnbanelov, som i øvrigt ligger i et Udvalg, for hvilken det ærede Medlem for Søbjerg (Bluhme) er Formand, saa er det ganske urigtigt, naar han mener, at jeg har modsat mig, at dette Stykke Havnebane kom i Stand. Paa ingen Maade! Tværtimod! Som Ord-fører for Frihavnsloven anbefalede jeg, at en Forbindelsesbane fra Toldboden til Havne-gade blev ført igennem. Men senere hen har det vist sig, da en Løsning skulde forsøges, at det var saa godt som umuligt ad smalle Bolværkspladser og gennem Gaderne at lave noget, der kunde bruges. Det er en let Sag at anvende 1 eller 1½ Million Kr. til at lægge nogle Jærnbane-spør, men man vilde ikke have stor Fornøjelse deraf, naar disse Jærnbane-spør viste sig at være utrafikable. Denne Sag har været for baade i Rigs-dagen og i Havneraadet og har været forsøgt løst paa forskellige Maader; men man har næsten med Sikkerhed kunnet sige, at

Nytten ikke vilde staa i Forhold til den over-ordentlig store Bekostning. Jeg har for min Part ikke noget imod, at en saadan Jærnbanelinie bliver ført igennem, naar Pengemidlerne ellers ere til Stede; men jeg tror ikke, at de vedkommende Pakhuse ville saa Fornøjelse deraf. Naar det ærede Medlem samtidig erfarer, at den Ring, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3dje Valgkreds (Mf. Christensen) omtalte, skulde sluttes netop mellem det paaagældende Pakhuselskab, der alene vilde saa Gavn af dette Banespor og Frihavnselskabet, saa vil det ærede Medlem indse, at det kan ikke være af Saloss eller Modvilje fra Frihavns Side, om Banes-poret ikke bliver gennemført. — Det ærede Medlem omtalte endvidere, at navnlig Kristianshavn har taget Glæde ved Frihavns-anlægget. Det vil jeg ikke bestride; det er muligt; men jeg vil sige, at Kristianshavn er gaaet tilbage gennem mange Aar, allerede inden Frihavnen blev anlagt, og der er paa Kristianshavns Side overløbet intet gjort for at muliggøre en forøget Trafik derovre, der er ingen Jærnbane-forbindelse, der er intet som helst. At de Mænd, de handlende eller Grundejere, som have Arealer og Pakhuse derovre, ere ledte af den Konkurrence, der staves dem paa andre Steder, er ret naturligt; men man kan paa den anden Side dog vist ikke forlange, at hele Byens Udvikling skal standses af Henhyn til, at nogle enkelte Grundejere ikke maa tabe noget.

Dette er, tror jeg, de Bemærkninger, som det ærede Medlems Udtalelser give mig Anledning til at fremsætte. Jeg skal i øvrigt endnu gentage, at jeg maa gaa ud fra, at det Udvalg, hvortil dette Lovforslag maatte blive henvist, vil tage de forfælske Henstillinger under Overvejelse, som her under Diskussionen ere fremkomne.

J. Sager: Det glæder mig, at den højtærede Minister indrømmer, at den Trafik, som foregaar i Frihavnen, lige saa godt kunde have foregaaet i den gamle Havn, thi det er en Hovedindrømmelse, og saa bekymrer jeg mig ikke om den overlegne Maade, hvorpaa det ærede Medlem, der nu satte sig, behandler hele dette Spørgsmaal. Det forekommer mig, at der var noget kantsjulk-mæssigt over hele hans Behandling. Det ene Djævlit er hele Frihavnen derude aldeles et med den gamle Havn, der er ingen Forskel paa dem, i det næste Djævlit forstirer det ærede Medlem, at den i Virkeligheden opfylder alle Betingelserne for at være en Frihavn. Men en Frihavn er jo netop noget ganske andet, end det, vi have haft i den gamle Havn; en Frihavn skulde netop